

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb · T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551
www.hnb.hr

**Očitovanje na pitanja i prijedloge dostavljene u sklopu savjetovanja sa
zainteresiranom javnošću o Nacrtu odluke o predopskrbi gotovim novcem eura**

rujan 2022.

Hrvatska narodna banka provela je na svojim internetskim stranicama savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u vezi s Nacrtom odluke o predopskrbi gotovim novcem eura (u nastavku teksta: Nacrt odluke) u razdoblju od 21. srpnja do 21. kolovoza 2022.

Zainteresirani sudionici pozvani su da na e-adresu gotovina-regulativa@hnb.hr, u propisanom razdoblju trajanja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, dostave komentare, prijedloge ili pitanja u vezi s predloženim Nacrtom odluke.

Tijekom provođenja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću Hrvatska narodna banka zaprimila je prijedloge Hrvatske udruge banaka.

Zaprimljeni prijedlozi i stajališta Hrvatske narodne banke navedeni su u nastavku teksta.

1.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Predlaže se da se u članku 6. stavku 2. Nacrta odluke izbriše izraz „rujan“ budući da su prema članku 4. stavku 3. Odluke eurokovanice dostupne najranije od listopada 2022. godine.

1.b Očitovanje

Prijedlog se prihvaća.

2.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Predlaže se da se u članku 9. stavku 5. točki 1. Nacrta odluke doda izraz: „i/ili broj osobnog dokumenta“ tako da glasi: „1) popis ovlaštenih osoba banke za preuzimanje gotovog novca eura iz predopskrbe, koji najmanje sadržava ime i prezime, OIB i/ili broj osobnog dokumenta i, ako je primjenjivo, broj zaštitarske iskaznice“.

2.b Očitovanje

Prijedlog se prihvaća.

Uz broj osobnog dokumenta dodaje se i vrsta osobnog dokumenta tako da konačna odredba članka 9. stavka 5. točke 1. glasi: „1) popis ovlaštenih osoba banke za preuzimanje gotovog novca eura iz predopskrbe, koji najmanje sadržava ime i prezime, OIB i/ili vrsta i broj osobnog dokumenta i, ako je primjenjivo, broj zaštitarske iskaznice“.

3.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Predlaže se da se u članku 9. stavku 5. Nacrta odluke u drugoj rečenici doda izraz: „ili osoba koju su osobe ovlaštene za zastupanje banke ovlastile putem specijalne punomoći“ tako da glasi: „Popise iz ovog stavka mora potpisati osoba ovlaštena za zastupanje banke ili osoba koju su osobe ovlaštene za zastupanje banke ovlastile putem specijalne punomoći.“.

3.b Očitovanje

Prijedlog se prihvaća.

4.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Vezano uz odredbe članka 21. Nacrta odluke koje se odnose na mikroposlovne subjekte koji mogu sudjelovati u postupku pojednostavljene posredne predopskrbe, predlaže se da se definira zadnji datum kada će Financijska agencija ažurirati podatke o mikroposlovnim subjektima u Jedinstvenom registru računa, a koji će vrijediti za cijelo razdoblje predopskrbe.

4.b Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća.

Financijska agencija je datoteku s podacima o mikroposlovnim subjektima ažurirala u Jedinstvenom registru računa dana 4. srpnja 2022., prema podacima iz Godišnjih financijskih izvještaja za 2021. Time su ažurirani podaci u Jedinstvenom registru računa o mikroposlovnim subjektima koji mogu sudjelovati u pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi. U izričaju članka 21. stavka 4. Nacrta odluke zaključuje se da će danom stupanja na snagu Odluke o predopskrbi i posrednoj predopskrbi gotovim novcem eura mikroposlovni subjekti već biti označeni u Jedinstvenom registru računa.

Financijska agencija neće više raditi naknadna ažuriranja podataka o mikroposlovnim subjektima u Jedinstvenom registru računa.

5.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Može li Banka odrediti do kada prima zahtjeve (sklapa ugovore o posrednoj predopskrbi, zaprima izjave o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi)? Naime, predlagatelj je naveo da banka mora imati razdoblje za obradu zahtjeva i sklapanje Ugovora.

5.b Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća.

Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 57/2022. i 88/2022.); (dalje u tekstu: Zakon) uređeno je da razdoblje predopskrbe završava 31. prosinca 2022. godine. Vrijeme za obradu zahtjeva i sklapanje Ugovora o posrednoj predopskrbi ovisi o internoj organizaciji poslovanja svake banke, a ta bi organizacija morala biti takva da omogući svim zainteresiranim posrednim primateljima posrednu predopskrbu u razdoblju predopskrbe/posredne predopskrbe, odnosno pojednostavljenu posrednu predopskrbu najranije

pet dana prije dana uvođenja eura i opskrbu početnim paketima eurokovanica najranije mjesec dana prije dana uvođenja eura.

6.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Budući da u Zakonu, Nacrtu ugovora o predopskrbi i Nacrtu odluke ne postoji obveza poslovnih subjekata da gotov novac eura iz posredne predopskrbe knjiže izvanbilančno do dana uvođenja eura, niti postoji instrukcija kako evidentirati gotov novac eura, molimo vas pojašnjenje na koji način riješiti navedeno otvoreno pitanje, odnosno mogu li banke to regulirati odredbama Ugovora o posrednoj predopskrbi.

6.b Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća.

Smjernica Europske središnje banke od 14. srpnja 2006. o određenim pripremama za prelazak na gotovinu eura te o predopskrbi i posrednoj predopskrbi euronovčanicama i eurokovanicama izvan europodručja (ESB/2006/9) i Smjernica Europske središnje banke od 19. lipnja 2008. o izmjeni Smjernice ESB/2006/9 o određenim pripremama za prelazak na gotovinu eura te o predopskrbi i posrednoj predopskrbi euronovčanicama i eurokovanicama izvan europodručja (ESB/2008/4); (u nastavku teksta: Smjernice) propisuju da "buduća nacionalna središnja banka Eurosustava osigurava da monetarne financijske institucije unutar njezine države članice ne knjiže stavke i transakcije povezane s euronovčanicama i eurokovanicama iz predopskrbe u svojoj bilanci tijekom razdoblja predopskrbe/posredne predopskrbe".

S tim u vezi Hrvatska narodna banka nema nadležnosti za propisivanje načina knjiženja gotovog novca eura iz predopskrbe za poslovne subjekte.

7. Dodatne izmjene i dopune

Hrvatska narodna banka nakon dodatnih razmatranja Nacrta odluke izmijenila je i dopunila sljedeće odredbe:

7.a Dopunjen je naziv Odluke o predopskrbi gotovim novcem eura tako da glasi "Odluka o predopskrbi i posrednoj predopskrbi gotovim novcem eura". Naziv je dopunjen kako bi se samim naslovom naglasilo da se odlukom utvrđuju pravila koja se odnose i na predopskrbu i na posrednu predopskrbu.

7.b S obzirom na donesenu Uredbu Vijeća (EU) 2022/1208 od 12. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2866/98 u pogledu stope konverzije eura za Hrvatsku, u članku 3. točki 2. Nacrta odluke pojam "fiksni tečaj konverzije" dopunjen je brojem navedene Uredbe, tako da glasi: "2) *fiksni tečaj konverzije* jest neopozivo fiksiran tečaj konverzije između eura i kune koji ima pet decimala, utvrđen Uredbom Vijeća (EU) 2022/1208 od 12. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2866/98 u pogledu stope konverzije eura za Hrvatsku, a koja je donesena u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije."

7.c U članku 3. točki 10. Nacrta odluke pojam "pojednostavljena posredna predopskrba" dopunjen je razdobljem u kojemu banke opskrbljuju mikroposlovne subjekte gotovim novcem eura tako da glasi: "10) *pojednostavljena posredna predopskrba* jest postupak u kojemu banke opskrbljuju mikroposlovne subjekte gotovim novcem eura najranije pet dana prije dana uvođenja eura." Tako je već iz same definicije danog pojma razvidno razdoblje u kojemu najranije može započeti pojednostavljena posredna predopskrba.

7.d Radi prenošenja članka 8. Smjernice, kojim su definirani mogući oblici prihvatljivih kolaterala, dopunjen je članak 8. stavak 1. Nacrta odluke. Stavkom 2. istog članka detaljnije se uređuju uvjeti financijskog osiguranja koje se daje u obliku novčanog depozita. Slijedom toga, članak 8. stavci 1. i 2. Nacrta odluke izmijenjeni su tako da glase:

- (1) "Banka je dužna prije početka predopskrbe Hrvatskoj narodnoj banci dati financijsko osiguranje u obliku prihvatljive imovine za operacije monetarne politike Eurosustava ili druge imovine navedene u članku 8. Smjernice Europske središnje banke od 14. srpnja 2006. o određenim pripremama za prelazak na gotovinu eura te o predopskrbi i posrednoj predopskrbi euronovčanicama i eurokovanicama izvan europodručja (ESB/2006/9) i Smjernice Europske središnje banke od 19. lipnja 2008. o izmjeni Smjernice ESB/2006/9 o određenim pripremama za prelazak na gotovinu eura te o predopskrbi i posrednoj predopskrbi euronovčanicama i eurokovanicama izvan europodručja (ESB/2008/4).
- (2) Ako je kao financijsko osiguranje ugovoren novčani depozit u svrhu pokrivanja ukupne nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz predopskrbe i osiguranja ispunjenja obveza iz ugovora o predopskrbi, iznos financijskog osiguranja jest iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura koji je banka ugovorila s Hrvatskom narodnom bankom, uvećan za 10%, a sve u protuvrijednosti u kunama izračunato primjenom fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima preračunavanja i zaokruživanja utvrđenih Zakonom."

7.e Članak 15. stavak 3. Nacrta odluke dopunjen je rokom čuvanja snimke videonadzora u slučaju reklamacije po početnim paketima i obvezom dostave videosnimke na zahtjev Hrvatske narodne banke. Ovaj stavak dopunjen je tako da glasi: "(3) Banka može pisano reklamaciju o razlici u

početnom paketu eurokovanica utvrđenoj do dana uvođenja eura podnijeti Hrvatskoj narodnoj banci u roku od 15 radnih dana od dana uvođenja eura, uz prihvatljiv dokaz o utvrđenoj razlici. Prihvatljivim dokazom smatra se zapisnik o utvrđenim razlikama u početnom paketu eurokovanica koji su potpisali potrošač ili posredni primatelj i zaposlenik banke ili najmanje dva zaposlenika banke te snimka videonadzora ako je prostor opremljen videonadzorom, koju je banka dužna dostaviti na zahtjev HNB-a. Ako je prostor opremljen videonadzorom, banka je dužna čuvati snimku videonadzora za predmetnu reklamaciju najmanje tri mjeseca od dana reklamacije.". Na ovaj je način osigurano da banke snimke videonadzora dostave Hrvatskoj narodnoj banci samo ako se u postupku reklamacije to ocijeni potrebnim. Osim toga, banke se oslobađaju obveze da zbog potreba dokazivanja u postupku reklamacije čuvaju videosnimke bez ograničenog roka.

7.f Članak 16. Nacrta odluke dopunjen je u stavku 4. navođenjem dodatnog članka na koji se odnosi primitak obavijesti na način:

"(4) Ako Hrvatska narodna banka utvrdi kršenje ugovora o predopskrbi iz članka 5. ove Odluke ili ugovora o posrednoj predopskrbi iz članka 18. ove Odluke ili Izjave iz članka 20. ove Odluke zbog kojeg je banka obvezna platiti ugovornu kaznu, a ta obveza nije podmirena do dana uvođenja eura, Hrvatska narodna banka vratit će razliku između ukupnoga novčanog iznosa koji je dan kao financijsko osiguranje iz članka 8. ove Odluke i ukupne nominalne vrijednosti gotovog novca eura koji je banka preuzela od Hrvatske narodne banke u predopskrbi najkasnije 30 dana nakon isteka roka za očitovanje banke na zapisnik o kontroli, odnosno 30 dana nakon primitka obavijesti Hrvatske narodne banke iz članka 29. i 30. ove Odluke, umanjeno za iznos ugovorne kazne.

Isti je članak dopunjen novim stavkom 5. kako bi se tekst uskladio s člankom 15. stavak 3. Smjernice i dodatno uredio način evidentiranja gotovog novca eura nakon dana uvođenja eura. Novi stavak 5. glasi:

"(5) Za gotov novac eura isporučen bankama na dan uvođenja eura ili nakon njega Hrvatska narodna banka tereti račun Banke kod Hrvatske narodne banke, a za gotov novac eura koji Banka vrati na dan uvođenja eura ili nakon njega Hrvatska narodna banka odobrava račun Banke kod Hrvatske narodne banke."

7.g Članak 18. stavak 3. Nacrta odluke dopunjen je tako da preciznije uređuje visinu novčanog depozita u svrhu osiguranja za ispunjenje obveza iz ugovora o posrednoj predopskrbi. Ovaj stavak dopunjen je tako da glasi: "(3) Ako banka ugovara s posrednim primateljem financijsko osiguranje u obliku novčanog depozita kao osiguranje za ispunjenje obveza iz ugovora o posrednoj

predopskrbi, ono ne može iznositi više od 10% iznosa nominalne vrijednosti posredne predopskrbe."

7.h Članak 24. stavak 3. Nacrta oduke izmijenjen je u dijelu broja početnih paketa koji može biti izdan potrošaču po jednoj transakciji iz pet u dva početna paketa jer je ocijenjeno da broj od dva početna paketa udovoljava početnim potrebama potrošača u pogledu ranije opskrbe eurokovanicama. Izmijenjena odredba stavka 3. ovog članka glasi: "(3) Banka može obaviti opskrbu potrošača s najviše dva početna paketa po jednoj transakciji."

7.i Članak 25. stavak 5. Nacrta Odluke pogrešno je naveden kao zaseban stavak. Članak 25. stavak 5. postaje točka 5. stavka 4. tako da stavak 4. glasi:

"(4) Osim podataka iz stavka 3. ovog članka, banka će kod izdavanja početnog paketa eurokovanica upoznati posrednog primatelja sa sljedećim informacijama koje mogu biti dane kao sastavni dio potvrde ili zaseban dokument:

- 1) napomena da se ne uvažavaju naknadne reklamacije na početne pakete izdane posrednom primatelju
- 2) zabrana puštanja u optjecaj eurokovanica, odnosno korištenja eurokovanica kao zakonskog sredstva plaćanja prije dana uvođenja eura
- 3) upozorenje da je posredni primatelj dužan omogućiti Hrvatskoj narodnoj banci provođenje kontrole načina čuvanja i utvrđivanja vrijednosti preuzetih početnih paketa eurokovanica
- 4) obavijest banci u slučaju promjene lokacije pohrane početnog paketa eurokovanica iz stavka 3. točke 1. ovog članka
- 5) upozorenje da je za puštanje u optjecaj eurokovanica, odnosno korištenje eurokovanica kao zakonskog sredstva plaćanja prije dana uvođenja eura člancima 87. i 88. Zakona propisana prekršajna kazna u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna odnosno od 2.650,00 do 13.270,00 eura."

7.j Članak 27. stavak 8. točka 3. Nacrta odluke dopunjena je kako bi se preciznije odredilo da se radi o promjeni lokacije pohrane gotovog novca eura posrednog primatelja, tako da glasi: "3) promjeni lokacije pohrane gotovog novca eura od strane posrednog primatelja kojeg je posredno predopskrbila, pojednostavljeno posredno predopskrbila ili opskrbila početnim paketima eurokovanica."

7.k U članku 29. stavku 2. i članku 30. stavku 2. Nacrta oduke broj dana za slanje obavijesti o namjeri obavljanja kontrole na pojedinoj lokaciji koju Hrvatska narodna banka dostavlja banci odnosno posrednom primatelju izmijenjen je s dva na tri dana. Odredba o broju dana izmijenjena je kako bi bila usklađena s odredbom članka 81. Zakona.

Članak 29. stavak 2. Nacrta odluke izmijenjen je tako da glasi: "Hrvatska narodna banka dostavit će obavijest o neposrednoj kontroli banci najkasnije tri radna dana prije početka neposredne kontrole. Obavijest sadržava predmet kontrole, podatke o planiranom početku i trajanju kontrole, mjestu obavljanja kontrole te ime i prezime ovlaštenih osoba Hrvatske narodne banke koje će obaviti kontrolu."

Članak 30. stavak 2. Nacrta odluke izmijenjen je tako da glasi: "Hrvatska narodna banka dostavit će obavijest o neposrednoj kontroli posrednom primatelju na e-adresu iz članka 18. stavka 2. točke 9. ove Odluke. Hrvatska narodna banka istodobno s obavijesti posrednom primatelju o namjeri obavljanja kontrole na pojedinoj lokaciji iz stavka 1. ovog članka obavještava i banku. Obavijest posrednom primatelju i banci Hrvatska narodna banka dostavit će najkasnije tri radna dana prije početka obavljanja kontrole. Hrvatska narodna banka u obavijesti navodi najmanje predmet kontrole, podatke o planiranom početku i trajanju kontrole, mjestu obavljanja kontrole te ime i prezime ovlaštenih osoba Hrvatske narodne banke koje će obaviti kontrolu."